

Europeiska kommissionens förslag till förordning om ett ramverk för åtgärder för att stärka EU:s halvledarekosystem och om upphävande av förordningen (EU) 2023/1781, (Chips Act 2.0) COM(2026) 504 final

Ert dnr KN2026/01414

Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen, har utifrån de intressen som domstolen har att bevaka, följande synpunkter på kommissionens förslag av den 3 juni 2026 till en ny halvledarförordning, COM(2026) 504 final (2026/0139 (COD)), som ska ersätta förordning (EU) 2023/1781, den nuvarande Chips Act.

I korthet syftar förslaget till att minska unionens beroende av tredjeland för konstruktion och tillverkning av halvledare samt förbättra krisberedskapen. Det lägger också större vikt vid efterfrågesidan än 2023 års förordning, som ska upphävas och ersättas.

Kapitel I innehåller förordningens övergripande mål och definitioner. Kapitel II innehåller åtgärder för att stärka unionens förmåga att konstruera, utveckla, testa, tillverka och finansiera halvledarteknik samt s.k. efterfrågeåtgärder. Kapitel III gäller bland annat åtgärder för att öka produktionen och trygga tillgången till halvledare, påskyndade tillståndsförfaranden, europeiska halvledarregioner i framkant och försörjningstrygghet vid offentlig upphandling. Kapitel IV innehåller bestämmelser om övervakning och krisrespons. Kapitel V–VIII reglerar bland annat den europeiska halvledarstyrelsen, internationellt samarbete, nationella behöriga myndigheter, sekretess, sanktioner, delegerade akter och genomförandeakter samt utvärdering. Till förslaget hör sju bilagor med bland annat tekniska beskrivningar, prioriterade områden och indikatorer för uppföljning.

Domstolen fokuserar i det följande på bestämmelserna om tillstånd, *Permit-granting procedures*, i kapitel III avsnitt 2, artiklarna 21–25.

Enligt artikel 2.25 omfattar tillståndsförfarandet alla tillstånd som krävs för att bygga, utvidga, omvandla och driva industriella halvledartillverkningsprojekt, inbegripet bygglov, kemikalietillstånd och nätanslutningstillstånd samt miljöbedömningar och miljötillstånd där sådana krävs. Förfarandet omfattar tiden från bekräftelsen att ansökan är fullständig till underrättelsen om det samlade avgörandet.

Artikel 21 föreskriver att tillståndsförfarandet *inte får överstiga tolv månader* från det att en fullständig ansökan har lämnats till den gemensamma kontaktpunkten. Enligt artikel 22 ska medlemsstaterna inrätta *ett enda tillståndsförfarande* grundat på en enda ansökan som omfattar samtliga erforder-

derliga tillstånd. Kontaktpunkten ska inom 45 dagar antingen bekräfta att ansökan är fullständig eller begära komplettering. Efter komplettering får en andra begäran framställas inom 30 dagar, men endast beträffande områden som omfattades av den första begäran och uppgifter som fortfarande saknas. Artikel 23 hänvisar till förslaget till förordning om påskyndade miljöbedömningar. Genom hänvisningen blir bestämmelser om allmänintresse, tyst godkännande av vissa mellanliggande administrativa steg och skyndsam handläggning av rättsmedel tillämpliga. Det tysta godkännandet gäller inte slutliga tillståndsbeslut och skyndsam domstolsprövning krävs endast om och i den utsträckning nationell rätt tillhandahåller ett sådant förfarande. Artikel 23 föreskriver även att redan utförda utredningar och meddelade tillstånd ska beaktas och att dubbla utredningar eller tillstånd inte får krävas, om inte annat följer av unionsrätten eller nationell rätt. Enligt artiklarna 24 och 25 ska medlemsstaterna tillhandahålla en nationell gemensam ingång som fördelar ansökan till behörig myndighet och ger sökanden information om förfarandets status, beslut och tidsfrister.

Tingsrätten har efter genomgång av förordningen inget att erinra mot förslaget som sådant. Tingsrätten vill dock framhålla att den föreslagna prövningsordningen inte beaktar den svenska ordningen, där en domstol kan vara första instans för tillståndsprövning, bland annat vid prövning av A-verksamheter och tillståndspliktiga vattenverksamheter. För att förordningen ska få fullt genomslag krävs därför nationella anpassningar av den svenska miljöprövningen i samband med att förordningen ska börja tillämpas. Tingsrätten har uppmärksammat motsvarande problem i sitt remissyttrande över promemorian *Kontaktpunkter, tillstånd och tidsfrister enligt EU-förordningen om kritiska råmaterial och EU-förordningen om nettonollindustri* (ert dnr KN2025/02439) och hänvisar till det men vill sammanfattningsvis framhålla följande.

Kravet på ett enda tillståndsförfarande och en enda ansökan kommer att kräva betydande organisatoriska och författningsmässiga anpassningar, eftersom svensk rätt fördelar de berörda tillstånden på skilda organ och överklagandevägar. Bestämmelserna kan därför komma att få en påtaglig påverkan på mark- och miljödomstolarnas verksamhet vilket kommer att fordra mycket av framtida svenska genomförandregler om behörighet, handläggning och informationsöverföring, givet att förordningar är direkt tillämpliga. Framför allt behöver förhållandet mellan kontaktpunktens och domstolens uppgifter, de processuella konsekvenserna av tidsfristen samt reglernas tillämpning på kompletteringar och uppskjutna frågor klargöras.

Som tingsrätten noterade i det tidigare remissyttrandet har riksdagen beslutat att Miljöprövningsmyndigheten ska inleda sin verksamhet den 1 juli 2027 och ta över miljöprövningsdelegationernas uppgifter. Miljötillståndsutredningen har föreslagit att myndigheten senare även ska överta mark- och miljödomstolarnas förstainstansprövning av ansökningsmål. Vid det fortsatta genomförandet finns det skäl att överväga om miljötillstånd som omfattas av unionsrättsliga krav på kontaktpunkter och bindande tidsfrister bör handläggas av Miljöprövningsmyndigheten i stället för av mark- och miljödomstol som första instans.

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Christina Olsen Lundh.